
DE CRITIEK DER OUDEREN.

„NEEN, zooals de jeugd tegenwoordig is . . . Daar had je in *mijn* tijd eens om moeten komen! *Wij* mochten nooit over tieners thuis komen. Eigenlijk mochten wij, meisjes, nooit alleen uit! En nu! Dat studeert zoogenaamd, of heeft een betrekking, maar brengt het grootste gedeelte van den tijd door met uitgaan en pretmaken. Een ernstig woord kun je niet aan en kwijt. Dan lachen ze je uit en zeggen: „ja maar, wij leven ook niet meer in *uw* tijd, toen u jong was. De wereld is nu veranderd en de menschen zijn óók veranderd!”

Als je dan maar inziet, dat alle verandering geen verbetering is! Weet je, wat de jongeren doen, tegenwoordig? Almaar probeeren, of ze nog niet een grooter stukje van de wereld kunnen binnenhalen in de kerk, en in 't christelijk huisgezin! En de zoogenaamd intellectueelen, dat zijn nog de ergsten. De apostel wist het maar wat goed, toen hij zei, dat de kennis opgeblazen maakt. En *die* kennis, die ze 't meest noodig hebben, daar weten ze niets van. Naar catechisatie gaan? Geen sprake van. Veel te druk met het volgen van cursussen. Naar een christelijke jeugdvereniging? Al evenmin. Dat is beneden hun waardigheid. En ze hebben er toch zooveel behoefte aan! Wanneer ze er nog komen, dan is het, om uit de hoogte aanmerkingen te maken. Terwijl toch juist in de dingen, waar 't op aan komt, de eenvoudigen hen ver vooruit zijn. Nee hoor, praat me niet van onzen tijd, zeg me er tenminste niets goeds van. Als 't nog ooit weer in orde komen zal met onze jeugd, dan moet ze terug, inplaats van vooruit . . .”

Niet precies met deze zelfde woorden, maar toch wel in deze zelfde geest wordt door menig oudere gesproken over onze hedendaagsche jeugd. Over onze *christelijke* jeugd, al betwijfel ik het of ze dit bijvoegelijk naamwoord nog wel op onze jonge menschen van toepassing achten.

Met recht en reden?

Of geheel ten onrechte?

Geen van beiden, of allebei, zooals ge 't wilt nemen.

Er gebeuren dingen, ook onder onze jeugd, die ons met zorg vervullen. Er is bij sommigen (bij velen?) werkelijk een trachten, zooveel mogelijk te genieten van wat het wereldsche leven aan vreugden en geneuchten biedt, en zich zoo weinig mogelijk te laten gezeggen door den eisch van een christelijken levenswandel. Er is een *haken* naar genot, dat werkelijk bedenkelijk is. Er is een *trekken* naar den anderen kant, een

zoeken van de wereld, dat terecht vrees inboezemt voor de toekomst.

Of dit in andere tijden niet zoo was? Ik zou niet durven beweren van neen. Wanneer we ons stellen het ideaal van een warm christelijk leven, dan zoeken we dat toch zeker in dagen van sterke geestelijke beroering, waarin het er om ging veel, soms alles, over te hebben voor het dierbaarste, wat men bezat: zijn godsdienst. Om b.v. een eind terug te grijpen in de historie: ik denk hier aan de afscheiding. Ten deele juist hierom wijl de naam: „Afgescheidene” zonder meer den drager of de draagster reeds afzonderlijk zette van anderen. Men behoefde niet meer te beredeneeren, dat er in de gezinnen der afgescheidenen een andere levensstoon heerschte en moest heerschen dan in die der wereld. Dat was iets, wat vanzelf sprak. En toch — van deze afgescheidenen, die zelf oprechte, geloovige, voorbeeldige christenen waren, wandelt soms een deel der nakomelingschap op geheel andere wegen. Is dit niet een bewijs, dat we er niet zijn, wanneer we enkel maar afgeven op onzen tijd, of op de jonge menschen van onzen tijd? De oorzaak zit dieper, zit in het menschelijk hart, dat steeds en in alle tijden afkeerig is van het betrachten van Gods wet, van het naleven van Zijn geboden.

Neen, we doen onze hedendaagsche jeugd onrecht, wanneer we 't laten voorkomen, als had *zij* het monopolie van af te dwalen voor zich alleen.

We doen haar temeer onrecht, wijl voor de hedendaagsche jeugd de strijd zooveel te zwaarder is dan voor een vroegere generatie. Toen, als vanzelfsprekend, de afzondering, de minachting, de smaad — nu in veel gevallen de eer, of tenminste de erkenning van de zijde der wereld, maar mee daardoor ook het leven meer met en te midden van die wereld. Niet meer een afweer tegen wie men vijanden weet, en die zich ook als zoodanig gedroegen, doch ook tegenover hen, met wie men zich in veel dingen gemeenzaam weet.

En dan maakt juist die kritiek der ouderen de strijd soms zwaarder. Want daar is maar al te vaak van hun kant een niet-begrijpen der jongeren, dat leidt tot niet-waardeeren van wat er voor moois en eerlijks is in hun pogingen. Want ook *dat* bestaat.

Wanneer de „intellectuele” (ik gebruik nu maar dit woord, hoewel ik er niet van houd) voor wien poorten der kennis zijn opengegaan

— al bleven er nog meerdere gesloten voor hem dan hij, in jeugdigen waan, beseft — van zijn nieuwverworven rijkdom wil overdragen aan anderen, begin dan niet dadelijk met te zeggen: „dat is maar wereldsche wijsheid, daar hebben we niets aan.” Laten de ouderen er rustig den tijd afnemen; laat ze zichzelf eenige inspanning getroosten, om met de jongeren die nieuwgedolven schatten te bekijken. Wanneer ze dit maar eerst doen, wanneer ze werkelijk belangstelling hebben, dan mogen ze ook wel met de bedachtzaamheid der ouderen zeggen: „maar dit, is dit nu wel zoo echt als het lijkt? En dat, is dat eigenlijk wel compleet?” En dan laten de jongeren zich ook wel meutronen naar de schatkamer der ouderen; dan willen ze ook wel eens zien, wat daar bewaard wordt, en al kan het gebeuren, dat op een gegeven moment hun waardeering bij die der ouderen achterstaat, het kan toch op een anderen tijd ook zijn, dat ze vol verbazing uitroepen: „Maar, is dat zoo mooi? Dat wist ik niet! Hoe is het mogelijk, dat ik dit

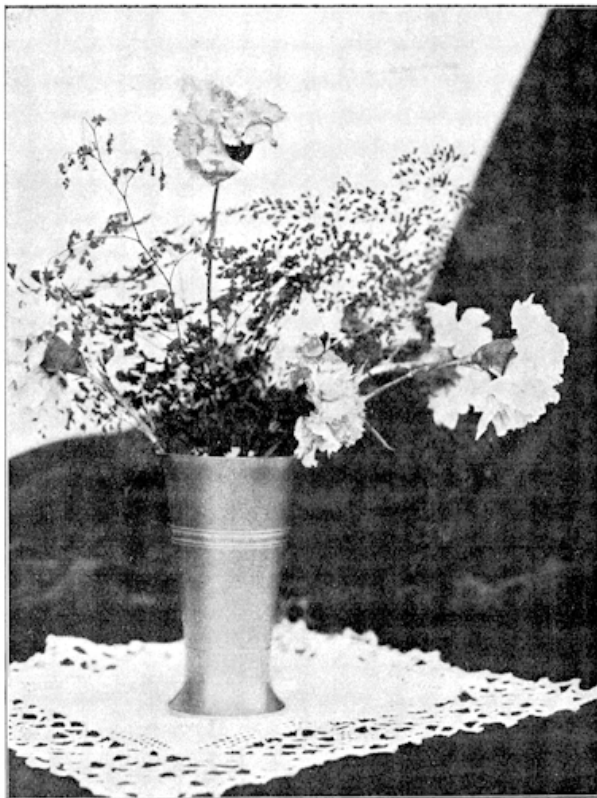
niet kende!” Dan zal er zeer zeker toch waardeering te vinden zijn.

Niet anders is het op het terrein der kunst. Ook hier voelen de jongeren zich vaak alleen de dragers der schoonheidsidee. Eveneens wel eens tengevolge van de houding der ouderen, die van die „nieuwigheden” op kunstgebied niet weten willen, ja, die maar al te vaak geheel afwerend staan tegenover alles, wat de kunst betreft. Hier zijn degenen, die ons vlak vooraf gingen, ook werkelijk armer, wijl ze aan het verdedigen van de *waarheid* genoeg hadden, en aan de *schoonheid* niet toe kwamen. Toch — bij dieper delven in de historie vindt men vaak onvermoede schatten, ook van *christelijke kunst*.

Het eenige, waar het op aankomt, is dit: dat ouderen en jongeren elkaar naderen, niet met wantrouwen, maar met liefde. Dat de ouderen, bij al wat er h.i. misgaat, toch blijven zeggen: *onze jongeren*. Het geslacht voor wier zonden en afdwalingen wij mee verantwoordelijk zijn.

J. M. W.—W.

HOLLANDSCHE KUNST.

Tinnen Vaas.

HIERNEVENS is afgebeeld een tinnen vaas (fabrikaat Kamphof te Zwolle). De vaas is heel eenvoudig gehouden en dat moet ook. De bloemen, die men er in zet, moeten naar voren komen, maar de vaas niet. Al te vaak bederft een z.g.n. „mooie” maar drukdoende vaas den indruk van een goedgeschikte bouquet.

Is deze vaas echter eenvoudig, ze is goed van vorm en sierlijk. Vooral een vaas moet sierlijk zijn, zooals de bloemen, waarvoor ze bestemd is. Samen vormen ze dan een mooi geheel. Een ander voordeel is ook, dat ze sterk is. Zelfs al zou ze eens vallen en deuken, dan is 't ongeluk nog niet onherstelbaar. De deuken kunnen er uit verwijderd worden en dat is een groot voordeel. Hoeveel vazen vinden door een ongeluk bij 't schoonmaken niet een ontijdig einde! Dat is hier uitgesloten.

Natuurlijk is een tinnen vaas betrekkelijk duur, maar ze is onbreekbaar en daárom goedkoop.

En een bouquet bloemen komt er prachtig in uit.

Ook deze vaas is verkrijgbaar in den Baarnschen Kunsthandel, die ons ook in de gelegenheid stelde, deze foto te maken. Wie iets fraais en goeds wil hebben, moet het eens met zoo'n vaas probeeren.